

MTÜ Arenduskoda LEADER projektitoetuste taotluste hindamismetoodika ja kriteeriumid

LEADER meetme eesmärgiks on kohaliku algatuse edendamine, aidates läbi maapiirkonna sisemiste arenguvõimaluste parema kasutamise kaasa põllumajanduse ja metsanduse konkurentsivõime, keskkonna ja paikkonna ning eriti maapiirkonna elukvaliteedi parandamisele ja majandustegevuse mitmekesistamisele.

Toetatavad tegevused ja hindamiskriteeriumid meetmete lõikes on alljärgnevad:

MEEDE 1.1 Mikro- ja väikeettevõtete arendamine:

- teenuste/toodete valiku laiendamine;
- toodete/teenuste lisandväärtust andvate tegevuste väljaarendamine;
- hooajalisust vähendavate meetmete toetamine;
- teadmis põhise ettevõtluse arendamise toetamine;
- uute nii majanduslikult, sotsiaalselt kui ka keskkonnavalaselt kestlike tehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõtu toetamine;
- turundus- ja teavitustegevuste arendamise toetamine (turundus- ja reklaamialased tegevused, turunduskanalite väljaarendamine, messidel osalemine jms.);
- tööalased koolitustegevused (koolitused, seminarid, õppepäevad, töötoad), mis on suunatud tegevusgrupi piirkonnas tegutsevate inimeste tööalaste teadmiste ja oskuste tõusule, suurendamiseks töötajate konkurentsivõime kasvu;
- mentorite ja ekspertide kaasamine ettevõtete kestlikkuse suurendamiseks (protsesside arendamine, tootearendus, turundus jms.);
- ja muud vajalikud tegevused, mis aitavad kaasa piirkonna ettevõtete mitmekesistumisele ning kestlikkusele.

Hindamiskriteerium	Hinne	Osakaal	Hindamiskriteeriumite miinimum- ja maksimumväärtuste määratlused	
1. Projekti tulemusel säilitatavate või loodavate töökohtade arv	1–10	20%	1–4	Projekti tulemusel ei looda töökohti, uute töökohtade arv pole välja toodud.
			5–7	Projekti tulemusel luuakse väidetavalt töökohti, kuid see on selgelt põhjendamata (kirjeldamata)
			8–10	Projekti tulemusel luuakse töökohti ja see on selgelt põhjendatud äriplaanis.
2. Projekti tegevuste uuenduslikkus	1–10	20%	1–4	Projekti tegevused ei sisalda innovatiivseid tegevusi või ei ole see eraldi välja toodud.
			5–7	Projekti tegevused sisaldavad innovatiivseid tegevusi osaliselt.
			8–10	Projekti tegevused sisaldavad innovatiivseid

				tegevusi suurel määral ja see on selgelt välja toodud.
3. Projekti teostatavus (finantsproгноos, ettevõtja pädevus)	1–10	20%	1–4	Projekt ei ole jätkusuutlik ja teostatav.
			5–7	Projekt on keskmiselt läbimõeldud, jätkusuutlik ja teostatav.
			8–10	Projekt on läbimõeldud, jätkusuutlik ja teostatav.
4. Projekti tegevuste ja investeeringute mõju ettevõtte arengule, kestlikkusele	1–10	20%	1–4	Projekti tegevuste ja investeeringute mõju ettevõtte arengule ja kestlikkusele puudub.
			5–7	Projekti tegevuste ja investeeringute mõju ettevõtte arengule ja kestlikkusele on keskmine.
			8–10	Projekti tegevuste ja investeeringute mõju ettevõtte arengule ja kestlikkusele on suur.
5. Mõju keskkonnale (majanduslik, sotsiaalne kui ka keskkonnavalane mõju kestlikkuse aspektist).	1–10	20%	1–4	Positiivne mõju keskkonnale puudub.
			5–7	Positiivne mõju keskkonnale on keskmine.
			8–10	Positiivne mõju keskkonnale on suur.
Kokku maksimumhinne		100%	50	

MEEDE 2.1 Kogukonna investeeringute toetamine:

- Kogukonnale vajalike teenuste käivitamine ja arendamine läbi investeeringute tegemise (sh kogukonnateenuste arendamine);
- külamajade, seltsimajade ja muude kogukonna hoonete puhul kogukonnateenuste mitmekesistamine;
- isetoimivate kogukondade ja nende teenuste arendamine (kriisikindluse suurendamine, püsikulude vähendamiseks tehtavad tegevused jms);
- jagamisteenuste ja ringmajanduslike tegevuste arendamine kogukondades ja kogukondade vahel;
- kogukondliku lastehoiuteenuse toetamine;
- eakate päevahoiu teenuse toetamine;
- laste ja noorte vaba aja tegevustega seonduvate investeeringute toetamine;
- liikumisradade korrashoiu ja korrashoiuks vajalike seadmete soetamise toetamine;
- spordi- ja mänguväljakute rajamise ja korrastamise toetamine;
- pärandkultuuri või muude ajalooliste objektide korrastamine, mis on kogukonnale olulised;
- info- ja teavitustegevuste arendamine kogukondades (erinevate info- ja turunduskanalite arendamine, näiteks teadete tahvlid, tarkvaralahendused, kodulehed vms).

Hindamiskriteerium	Hinne	Osakaal	Hindamiskriteeriumite miinimum- ja maksimumväärtuste määratlused	
1. Investeeringuobjekti mõju piirkonna elukvaliteedile ja elukeskkonna atraktiivsusele	1–10	30%	1–4	Projekt ei mõjuta piirkonna elukvaliteeti ja elukeskkonna atraktiivsust.
			5–7	Projekt omab keskmist mõju piirkonna elukvaliteedi ja elukeskkonna arengule. Projekti elluviimine täiendab olemasolevat infrastruktuuri ja tegevusi ning arvestab piirkonna omapäraga.
			8–10	Projekt omab suurt mõju piirkonna

				elukvaliteedi ja elukeskkonna arengule. Projekti elluviimine täiendab olemasolevat infrastruktuuri ja tegevusi ning arvestab piirkonna omapäraga.
2. Projekti tulemuste ja taotleja jätkusuutlikkus (majanduslik)	1–10	10%	1–4	Projekti elluviimine ei taga tulemuste jätkusuutlikkust, projekti tulemuste edasine haldaja ei ole määratletud. Ei ole kavandatud edasist tegevust. Organisatsioon ei ole varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia. Riskid on määratlemata ja maandamata. On tuvastatav muu väline risk, mis seab kahtluse alla objekti jätkusuutlikkuse/kasutatavuse/ külastatavuse.
			5–7	Projekti hilisemate haldamisega seonduvate garantiide tõestus on keskmisel tasemel. Organisatsioon on varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia keskmisel tasemel. Projekti etapid ei ole selgelt välja toodud, riskid on määratlemata ja maandamata.
			8–10	On olemas garantii (pädeva organi otsus) objekti võimeka haldaja olemasolu kohta ja majandamiseks on kavandatud piisavalt ressursse. Organisatsioon on varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia. Projekti järgnevad etapid on läbi mõeldud, riskid määratletud ja maandatud.
3. Objekti funktsionaalsus/mitmekesisus (investeeringu tulemusel saadavad teenused, nende põhjendatus)	1–10	20%	1–4	Objekti funktsionaalsuse ja mitmekesisuse kohta puudub tõestus.
			5–7	Objekti funktsionaalsus ja mitmekesisus on keskmine.
			8–10	Objekti funktsionaalsus ja mitmekesisus on suur ning see on piisavalt tõestatud.
4. Nn „Aruka küla“ või piirkonna strateegia/arengukava olemasolu	1–10	10%	1–4	„Aruka küla“ või piirkonna strateegia/arengukava puudub.
			5–7	„Aruka küla“ või piirkonna strateegia/arengukava on koostamisel.
			8–10	„Aruka küla“ või piirkonna strateegia/arengukava on olemas.
5. Mõju keskkonnale (energiatõhusus, ressursisääst, maakasutus jne)	1–10	20%	1–4	Positiivne mõju keskkonnale puudub.
			5–7	Positiivne mõju keskkonnale on keskmiselt tõestatud.

			8–10	Positiivne mõju keskkonnale on suur.
6. Omafinantseeringu osakaal	1–10	10%	1–4	Omafinantseering on ainult meetme tingimustes esitatud määras.
			5–7	Omafinantseering on meetme tingimustes toodud määrast 5–10% suurem.
			8–10	Omafinantseering on meetme tingimustes toodud määrast rohkem kui 10% suurem.
Kokku maksimumhinne		100%	60	

MEEDE 2.2 Aktiivne ja tegus kogukond:

- Kogukondade teadlikkuse suurendamine (seminarid, kursused, koolitus- ja infopäevad (näiteks projektikoostamise koolitused, keeleõpe vms) ekspertide kaasamine, kogemuste vahetamine, üksteiselt õppimine ja edulugude jagamine, õppereisid, võistlused, festivalid, õpitoad jms);
- traditsioonide säilitamine ja uute loomine läbi tegevuste arendamise;
- kogukondade sisese ja ülese koostöö arendamine;
- keskkonnahoidlike tegevuste toetamine ja teadlikkuse tõstmine;
- liikumisharrastuste ja tervisespordi ürituste toetamine;
- vaba aja sisustamise (spordi-, laste- ja noortelaagrid) toetamine või lisandväärtusi loovate laste- ja noortelaagrite korraldamise toetamine, sh ka vaba aja-, spordilaager jne);
- noorte kaasamise ja omaalgatuslike tegevuste arendamine (näiteks mentorite abil);
- erinevate põlvkondade vahelist sidusust soodustavate tegevuste arendamine;
- erinevate sihtrühmade (lapsed/noored, puuetega inimesed, eakad, muukeelsed) kaasamine kogukondlike tegevuste arendamisse;
- noortekeskuste tegevustele lisandväärtuste andmise toetamine (ei ole mõeldud igapäevategevusi, mida rahastatakse muudest eelarvetest);
- muude omaalgatuslike tegevuste toetamine.

Hindamiskriteerium	Hinne	Osakaal	Hindamiskriteeriumite miinimum- ja maksimumväärtuste määratlused	
1. Projekti mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ja sotsiaalsele suhtlemisele	1–10	20%	1–4	Projekt ei mõjuta piirkonna elanike omaalgatust, aktiivsust ja ei soodusta sotsiaalset suhtlemist.
			5–7	Projekt omab keskmist mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ning soodustab sotsiaalset suhtlemist. Projekti elluviimine täiendab keskmiselt piirkonna tegevusi ning arvestab piirkondlikku omapära.
			8–10	Projekt omab suurt mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ning soodustab sotsiaalset suhtlemist. Projekti elluviimine täiendab oluliselt piirkonna tegevusi ning arvestab piirkondlikku omapära.
2. Mõju maapiirkonnale mitmekesisuse loomisele ja lisandväärtuse andmisele	1–10	20%	1–4	Projektile puudub lisandväärtus mõju mitmekesisuse loomisele.

			5–7	Projektil on keskmine mõju lisandväärtus ja mitmekesisuse loomisele.
			8–10	Projektiga luuakse lisandväärtus ja suurendatakse maapiirkonna mitmekesisust olulisel määral.
3. Taotleja või projekti tulemuste jätkusuutlikkus	1–10	10%	1–4	Projekti elluviimine ei taga tulemuste jätkusuutlikkust, projekti tulemuste edasine haldaja ei ole määratletud. Ei ole kavandatud edasist tegevust. Organisatsioon ei ole varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia või on olnud probleeme.
			5–7	Projekti hilisemate haldamisega seonduvate garantiide tõestus on keskmisel tasemel. Organisatsioon on varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia keskmisel tasemel. Projekti etapid ei ole selgelt välja toodud, riskid on määratlemata ja maandamata.
			8–10	On olemas garantii (pädeva organi otsus) projekti võimeka haldaja olemasolu kohta ja edasisteks tegevusteks on kavandatud piisavalt ressursse. Projekti järgnevad etapid on läbi mõeldud, riskid määratletud ja maandatud.
4. Mõju keskkonnale (jäätmemajandus, tootlustuse korraldamine, transport jms)	1–10	10%	1–4	Positiivne mõju keskkonnale puudub.
			5–7	Positiivne mõju keskkonnale on keskmiselt tõestatud.
			8–10	Positiivne mõju keskkonnale on suur.
5. Kasusaajate hulk	1–10	10%	1–4	Otseseid kasusaajaid on määratlemata või neid on vähe .
			5–7	Otseseid kasusaajaid on keskmiselt
			8–10	Kasusaajate hulk on suur ja see on piisavalt tõendatud.
6. Eakate ja noorte kaasamine tegevustes	1–10	20%	1–4	Eakaid ja noori ei kaasata tegevustes.
			5–7	Eakaid ja noori kaasatakse tegevustesse vähesel määral või keskmiselt
			8–10	Eakad ja noored on kaasatud tegevustesse suurel määral.
7. Omaosalus suurem kui nõutud	1–10	10%	1–4	Omafinantseering on ainult meetme tingimustes esitatud määras.
			5–7	Omafinantseering on meetme tingimustes toodud määrast 5–10% suurem.
			8–10	Omafinantseering on meetme tingimustes toodud määrast rohkem kui 10% suurem.
Kokku maksimumhinne		100%	70	

HINDAMISPROTSESS

1. Moodustatud on 6-liikmeline hindamiskomisjon.
2. Koosoleku toimumiseks vajalik kvoorum on 5 hindamiskomisjoni liiget.
3. Hindamiskomisjoni liikmed hindavad individuaalselt projektitaotlusi elektroonselt PRIA e-teenuse keskkonnas hindamiskriteeriumide lõikes täisarvudes 1–10 hindepallini.
4. Hinnang projektitoetuse taotlusele loetakse positiivseks, kui hindamisel antud kaalutud keskmine koondhinne on vähemalt 5 punkti (50% meetme maksimumhindest).
5. Kui mõne hindamiskomisjoni liikme antud hinne erineb oluliselt teiste liikmete omast, siis ta põhjendab oma hinnangut hindamiskomisjoni koosolekul.
6. Hindamiskomisjoni liikmed võivad oma esialgset hinnet muuta, kui nad saavad koosolekul projektitaotluse kohta lisainformatsiooni, mis teeb antud hinde muutmise vajalikuks.
7. Saadud hindamistulemuste põhjal moodustunud paremusjärjestuse alusel vormistab hindamiskomisjoni esimees paremusjärjestuse ettepaneku Arenduskoja juhatusele kinnitamiseks
8. Projektitoetuse taotluste rahastamiseks esitatava paremusjärjestuse nimekiri moodustub PRIA e-teenuse keskkonnas ja algab enim punkte saanud projektist. Kui mitu projekti on saanud võrdse arvu punkte, on paremusjärjestuses kõrgemal kohal taotlus, mille omafinantseering on suurem.